

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

-

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

-

3. Lausunto nuorisokeskuksia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

-

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

-

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Koemme tärkeänä, että Harrastamisen Suomen malli kirjataan lakiin. Pohdimme kuitenkin, onko nuorisolaki oikea paikka lain kirjaamiselle. Vaikkakin nuorisolaki koskee 0-28 –vuotiaita, mielletään se kuitenkin koskemaan nuoria. Pohdimme myös, sitooko nuorisolakiin kirjaaminen helposti toiminnan nuorisotyön alle, kun se nyt on useassa kunnassa opetustoimen alaista toimintaa.

Toivomme, että kunta voi jatkossakin itse päättää, minkä palvelukeskuksen alle Harrastamisen Suomen malli sijoittuu. Viitaten etsivään nuorisotyöhön, joka voi sijoittua eri palvelukeskusten alle. Nokiolla on koettu hyväksi, että hanke on opetuspalveluiden tuottama. Vaikka malli lisittäisiin nuorisolakiin, olisi hyvä, että kunta voi itse päättää, mikä toimiala palvelusta vastaa.

Miten ja mistä mallia rahoitetaan jatkossa, jos valtionavustusta lakataan maksamasta tai se pienenee huomattavasti?

Mallin kehittäminen ja toimintatapojen löytäminen on hyvin tärkeää hankkeen alussa. Tällä hetkellä malli toimii vuosittaisen avustushaun kautta. Tämä ei ole omiaan takaamaan mallin kehittymistä ja jatkuvuutta. Yhteistyökumppanit eivät voi varautua oman toimintansa kehittämiseen tai työntekijöidensä rekrytointiin. Myöskin kunnan koordinointi on täysin kiinni avustuksen suuruudesta. Tämä aiheuttaa helposti tilanteen, että mallin muokkaaminen aloitetaan joka syksy alusta, ja joudutaan miettimään, miten ja millä laajuudella sitä voidaan uudella kaudella toteuttaa. Etsivässä nuorisotyössä haetaan vuosittain avustusta, mutta työntekijät ovat vakituisia. Tämä on ainakin Nokialla koettu toimivaksi malliksi työntekijöiden sitoutumisen ja toiminnan laadun takaamiseksi.

Tästä lausuntopyyynnöstä puuttui vielä kokonaan konkretia siitä, mitä säädökset oikeasti ovat ja mitä ne kunnalta vaativat. Lausunnon antaminen tästä syystä on hankalaa ja epätarkkaa, koska ei ole tietoa, mitä tämä kunnalta vaatii. Kuinka kriteerit luodaan huomioiden erilaiset ja eri kokoiset kunnat?

Jos mallia ollaan kirjaamassa nuorisolakiin, näkisimme, että 2. asteen opiskelijat tulisi myös huomioida ja tuoda jollakin tavalla toiminnan piiriin. Tämä olisi perusteltua oppivelvollisuusiän nostamisen takia.

Luonnoksessa käytetään sanamuotoa "kunta voisi halutessaan järjestää Harrastamisen Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa". Tämä ei velvoita kuntaa järjestämään toimintaa. Kunnan omassa päätäntävallassa oleva tapa toimia ei lisää yhdenvertaisuutta eikä näin ollen lakikaan ole yhdenvertainen.

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

-

Savikko-Koskela Hanna
Nokian kaupunki/ Vapaa-aikapalvelut/ nuorisopalvelut - Hanna Savikko-
Koskela, Taina Anttilainen ja Sanni Ahola